

Ang Tinagong Kasaysayan sa Bersikulo Kwarenta - Numero Diyes Nuwebe

Ang Ikaduhang Kasilag—Bahin Unom

Jeff Pippenger
2026-07-20

Ang mga basahon sa Daniel ug Pinadayag nagtinabangay sa usag usa; nga nagpasabot nga sa ilang pagkahiusa sila ginahingpit.

“Diha sa Pinadayag nagkatigum ug nagtapos ang tanang mga basahon sa Biblia. Ania dinhi ang katimbang sa basahon ni Daniel.” Acts of the Apostles, 585.

Ang mga gingharian sa panagna sa Biblia mao ang angay nga pagatutokan sa estudyante sa panagna, kay didto sa panguna gipasundayag ang panggawas nga kasaysayan sa ulahing mga adlaw.

“Labing maayo ang pagkat-on, diha sa kahayag sa pulong sa Dios, sa mga hinungdan nga nagmando sa pagtungha ug pagkapukan sa mga gingharian. Pasagdi ang kabatan-onan nga magtuon niining mga talaan, ug makita nila kon giunsa ang matuod nga kauswagan sa mga nasod nahiugpong sa pagdawat sa langitnong mga prinsipyo. Ipatun-an kaniya ang kasaysayan sa dagkong mga kalihokang repormatoryo, ug makita niya kon sa unsang kasubsob kining mga prinsipyohâ, bisan pa man tinalamayon ug gidumtan, ug ang ilang mga manlalaban gidala ngadto sa bilanggoan ug sa patibuloan, pinaagi niining maong mga paghalad nakadaug.” Education, 238.

Ang sagradong mga kasaysayan, maging kini ang “dagkong mga kalihokang reformatoryo,” o ang “pagsaka ug pagkapukan sa mga gingharian;” ang sagradong mga kasaysayan maoy usa ka butang sa kinabuhi o kamatayon diha sa Pulong sa Dios. Si Pablo nagtala sa 2 Tesalonica kapitulo dos nga kadtong wala mahigugma sa kamatuoran, ug nga sa ulahi modawat sa kusog nga limbong; nagabuhat niana tungod kay ilang gipili ang pagsalikway sa mensahe nga giila ni Pablo diha sa maong pahayag. Ang pahayag nagaila sa relasyon sa paganong Roma ug sa pagka-papa nga Roma, nga mao usab ang relasyon sa Pergamo ug Tiatira ug mao usab ang relasyon sa puthaw ug yuta nga kolonon, ingon man usab, ang relasyon sa dragon ug sa mapintas nga mananap. Ang pagsaka sa pagka-papa nga Roma nga gilarawan pinaagi sa Tiatira ug ang pagkapukan sa paganong Roma nga gilarawan pinaagi sa Pergamo maoy kamatuoran nga gidumtan niadtong modawat sa kusog nga limbong.

Sa kasaysayan sa mga Millerite, ang lantugi tali sa mga Millerite ug sa mga Protestante nga miabut sa tsart sa mga payunir niadtong 1843 maoy mahitungod kung unsang gahum sa kasaysayan ang girepresentahan ingon nga ang “mga tulisan sa imong katawohan” sa bersikulo katorse sa Daniel onse. Ang mga tulisan ba mao ang pagsaka sa paganong Roma sumala sa pagtuo sa mga Millerite, o mao ba kini ang pagkapukan sa mga Seleucid sumala sa giangkong sa mga Protestante?

“Ang matag nasod nga miabut sa entablado sa kalihokan gitugotan sa pag-okupar sa iyang dapit sa yuta, aron makita kon tumanon ba niini ang tuyo sa ‘Magtatan-aw ug sa Balaang Usa.’ Ang taga nagsubay sa pagtungha ug pagkapukan sa dagkong mga imperyo sa kalibotan—Babilonia, Medo-Persia, Gresya, ug Roma. Sa matag usa niini, maingon man sa mga nasod nga gamay ug gahum, ang kasaysayan misubli sa iyang kaugalingon. Ang matag usa may iyang panahon sa pagsulay, ang matag usa napakyas, ang iyang himaya nalawos, ang iyang gahum mipahawa, ug ang iyang dapit giokupar sa lain...”

“Gikan sa pagtungha ug pagkapukan sa mga nasod sumala sa tin-aw nga gipadayag diha sa mga panid sa Balaang Kasulatan, kinahanglan nilang mahibaloan kon unsa kawalay-bili ang walay labot kondili panggawas ug kalibotanon nga himaya. Ang Babilonia, uban sa tanang gahum niini ug sa iyang pagkahalangdon, nga sukad niadto wala na gayud makita sa atong kalibotan ang sama niini,—gahum ug pagkahalangdon nga alang sa mga tawo niadtong panahona daw ingon ka lig-on ug malungtaron kaayo,—unsang hingpit ang pagkawala niini! Sama sa ‘bulak sa balili’ kini nangahanaw. Sa ingon niana mangahanaw ang tanan nga wala ang Dios ingon nga patukoranan niini. Ang lamang kana nga nahiusa sa Iyang katuyoan ug nagapakita sa Iyang kinaiya maoy makapadayon. Ang Iyang mga prinsipyo mao lamang ang mga butang nga malig-on nga nailhan sa atong kalibotan.” Education, 177, 184.

Ang biblikanhong kasaysayan mao ang panan-awon nga giingon ni Solomon nga kon walay niini, ang mga tawo mangahanaw. Ang mga Millerita nakaila ug nagpahibalo sa usa ka gatus ug kalim-an ka tuig nga gilarawan ingong “lima ka bulan” diha sa Pinadayag kapitulo siyam, bersikulo singko ug napulo, apan wala sila motutok sa lawom ngadto sa kasaysayan nga gilarawan diha sa kapitulo siyam sa Pinadayag. Husto nilang giila ang lima ka bulan sa bersikulo napulo, apan dayag nga naghunahuna sila nga tungod kay ang mga bersikulo singko ug napulo parehong naglangkob sa pahayag nga “lima ka bulan,” kini yano lamang nagpasabot ug pagpasiugda sa taga sa pagsakit nga gilarawan sa duha ka bersikulo. Karon sayon na nga ikapakita nga sa dihang ang bersikulo singko naglarawan sa “lima ka bulan” nagpasabot kini sa usa ka gatus ug kalim-an ka tuig nga nagsugod sa kamatayon ni Mohammed niadtong 632, ug natapos niadtong 782 uban sa pagpaubos kang Emperatris Irene sa Byzantine, o sidlakang Romanong imperyo.

Husto ang mga payunir sa ilang paggamit sa bersikulo napulo ingon nga ang gubat sa Nicomedia niadtong Hulyo 27, 1299 mao ang sinugdanan sa usa ka gatus ug kalim-an ka tuig nga natapos sa pagpakaulaw sa katapusang Constantino nga naghari sa Constantinople niadtong Hulyo 27, 1449. Linya ibabaw sa linya, ang usa ka yugto nga usa ka gatus ug kalim-an ka tuig nag-ila sa pangkalibutang Islam, ingon nga girepresentahan sa nahaunang kaalautan sa Islam sa Arabia ug sa ikaduhang kaalautan sa Islam sa Turkey. Ang Islam nga mipakaulaw sa emperador ug sa emperatris nga magkauban nagpaila sa pangkalibutang Islam nga nagmadaugon sa usa ka gingharian nga naglangkob sa usa ka babaye, nga girepresentahan ni Irene, ug sa usa ka lalaki nga girepresentahan ni Constantino ang katapusan.

Sulod sa usa ka gatus ug kalim-an ka tuig nga nagatapos sa pagpaubos kang Irene, ang Islam sa Arabia nagkupot sa dapit o teritoryo sa Byzantine, nga nagbilin kang Irene sa maong kahimtang sa dakong kaulawan nga napugos siya sa pagbayad ug tributo sulod sa tulo ka tuig, uban sa ubang

mga pagpangilkil. Sa dihang nahitabo ang pagpaubos kang Constantino nga ulahi, kini nagtimaan sa sinugdanan sa usa ka upat-ka-tuig nga yugto nga nagatapos sa usa ka paglikos ug sa pagkapukan sa kaulohang siyudad sa sidlakang Roma. Sa duha ka kahimtang, ang Islam mao ang hinungdan, Arabyanhong Islam alang kang Irene ug Torkohanong Islam alang kang Constantino nga ulahi. Sa ulahing mga adlaw, ang Islam sa tibuok kalibotan ingon nga gilarawan sa duha ka mga saksi sa Arabyanhong ug Torkohanong Islam nga gipadayag sa nahaunang ug ikaduhang mga kaalautan, mao una ang pagkuha sa teritoryo, ug dayon sa kaulohan. Ang politikal nga entidad sa ulahing mga adlaw nga gilarawan ni Constantino sa sidlakang Roma simbolikong gipangasawa sa relihiyosong entidad sa ulahing mga adlaw nga gilarawan ni Irene sa sidlakang Roma. Gigamit ko ang pulong nga politikal ug relihiyosong entidad aron ipahayag nga ang simbolo sa larawan sa mapintas nga mananap mahitabo una sa Tinipong Bansa sa Amerika ug dayon sa kalibotan. Ang larawan sa mapintas nga mananap mao ang simbolikong kaminyoon nila Constantino ug Irene, nga silang duha gipakaulawan pinaagi sa pagkawala sa ilang teritoryo ug kaulohan ngadto sa Islam.

Ang ilang kaminyoon mailhan pinaagi sa paghan-ay sa duha ka mga kasaysayan, ug kini gipatipohan pinaagi sa kaminyoon tali ni Constantia ug ni Licinius niadtong 313 sa dihang gipatuman ang Edict of Milan, ug natapos ang simbolikong iglesia sa Smyrna ug nagsugod ang simbolikong iglesia sa Pergamos. Kadtong giila ni Pablo nga nakadawat sa kusog nga limbong nagdumili sa pagtan-aw sa mensahe sa pahimangno ni Pablo nga naglakip sa pagkahulog palayo, sa dili pa mapadayag ang tawo sa sala. Ang pagkahulog palayo mahitabo sa kasaysayan sa Pergamos, ug ang tawo sa sala gipadayag niadtong 538, sa dihang nagsugod ang iglesia sa Thyatira.

Ayaw pagtugoti nga may bisan kinsa nga maglimbong kaninyo sa bisan unsang paagi; kay kana nga adlaw dili moabot, gawas kon moanhi una ang pagkahulog sa pagtoo, ug ipadayag ang tawo sa sala, ang anak sa pagkalaglag; Siya nga mosupak ug magapahitaas sa iyang kaugalingon labaw sa tanan nga gitawag nga Dios, o ginasimba; aron nga siya ingon nga Dios molingkod sa templo sa Dios, nga nagapakita sa iyang kaugalingon nga siya mao ang Dios. 2 Tesalonica 2:3, 4.

Ang kasaysayan sa sidlakang Roma naghatag ug duha ka mga saksi sa matagnaong kamatuoran nga girepresentahan usab diha sa simbolikong relasyon sa sidlakang Roma uban sa kasadpang Roma. Niana nga relasyon, ang kasadpang Roma mao ang iglesia ug ang sidlakang Roma mao ang estado. Ang Roma usa ka kombinasyon sa iglesia ug estado, ingon nga girepresentahan isip puthaw ug kolonon diha sa Daniel kapitulo dos.

Usa ka hinungdan nga makita sa makapadani nga paagi nga sa ulahing mga adlaw ang Islam sa tibuok kalibotan mosulong batok sa usa ka gahum nga girepresentahan ingon nga panaghiusa sa simbahan ug estado, ug kuhaon ang iyang teritoryo ug kaulohan, gipalig-on sa duha pa ka lain nga mga saksi gikan sa sagradong kasaysayan sa Pinadayag 9. Gidaog ni Osman ang teritoryo sa Nicomedia niadtong Hulyo 27, 1299, ug dayon gidaog niya ang teritoryo sa Nicaea paglabay sa duha ka tuig sa 1301. Ang iyang anak midaog sa kaulohan nga siyudad sa Nicaea sa 1331, ug ang maong anak usab midaog sa kaulohan nga siyudad sa Nicomedia pinaagi sa usa ka upat-ka-tuig nga paglikos nga natapos sa 1337. Gitimaan sa mga pioneer ang Hulyo 27, 1299 uban kang

Osman, apan wala gayud nila tan-awa ang misunod nga gubat, ang gubat sa Nicaea, ingon nga makasaysayanong ikaduhang lakang sa pagtukod sa Imperyong Otomano. Ang Hulyo 27, 1299 mao ang unang lakang sa daghang mga lakang aron maabot ang balaod sa Domingo. Ang unang duha ka mga lakang sa Turko nga Islam nag-ila sa sinugdanan sa usa ka tagna nga natapos sa 1449, dayon pag-usab sa 1840, dayon pag-usab sa 9/11 ug dayon pag-usab sa Disyembre 31, 2023.

Ang nahauna niadtong duha ka mga lakang nagtimaan dili lamang sa sinugdanan sa usa ka gatus ug kalim-an ka tuig, kondili nagtimaan usab kini sa sinugdanan sa katloan ug walo ka tuig. Nagsugod kini sa pagkuha ni Osman sa teritoryo sa Nicomedia, ug natapos kini katloan ug walo ka tuig sa ulahi sa dihang ang anak ni Osman mikuha sa kaulohan nga siyudad sa Nicomedia sa katapusan sa upat ka tuig nga paglikos niadtong 1337. Ang gidaghanon nga katloan ug walo nagrepresentar sa “pagbangon,” ug ang inisyal nga lakang sa pagkuha ni Osman sa teritoryo nagtimaan sa pagbangon sa Turkish Islam. Nianang unang lakang nga katloan ug walo ka tuig, ang usa ka “upat ka tuig” nga paglikos nagtimaan sa panapos. Sa katapusang lakang sa usa ka gatus ug kalim-an ka tuig, ang pagpakaulaw gipakanaog, ug upat ka tuig sa ulahi sa 1453, ang kaulohang siyudad sa sidlakang Roma gikuha.

Bisan pa kon kini mao ang mga Ottomanong Turko niadtong 1453, o ang anak ni Osman nga nakabuntog sa Nicomedia niadtong 1337 ug sa Nicaea niadtong 1331, sa tanang tulo ka kahimtang, ang matag kaulohan nga siyudad nagsilbi sa usa ka yugto sa kasaysayan ingon nga kaulohan sa sidlakang Roma. Ang tanang tulo ka linya nag-ila sa pagpanakop sa sidlakang Roma. Ang matag usa niadtong tulo ka linya nag-ila nga ang Islam unang nakabuntog sa teritoryo ug pagkahuman sa kaulohan sa sidlakang Roma. Ang ngalan sa tanang tulo ka kaulohan mao usab ang ngalan sa teritoryo. Ang matag usa sa tulo ka linya adunay lahi nga alpha ug omega nga mga dagway sa kasaysayan. Samtang nag-ila sa usa ka relasyon tali sa simbahan ug estado uban sa pagpakaulaw sa Islam sa emperador ug emperatris, ang mapanagnaong pagpakaulaw nagdugtong sa ilang mga linya ngadto sa kasadpang Roma, nga gipakaulawan usab ni Constantino nga Bantugan sa dihang iyang gipili ang Constantinople ibabaw sa siyudad sa Roma niadtong 330. Ang katapusang pagpakaulaw sa kasadpang Roma miabot niadtong 476 uban sa katapusang emperador, ug sukad niadto nagpadayon kini sa paspas nga pagkunhod.

Ang Kasadpang Roma, sa iyang kalabutan sa Sidlakang Roma, mao ang iglesia; ang sidlakan mao ang estado. Pagpaubos sa sinugdanan niadtong 330, unya pagpaubos sa 476, ug dayon sa 782 ug unya pag-usab sa 1449. Usa ka linya sa pagpaubos nga nagsugod sa pagkabahin sa usa ka gingharian, gisundan sa 476 sa pagpaubos sa pagkawala sa emperador, ug busa sa emperyo, aron lamang sundan sa Islam nga nagdala ug pagpaubos una sa teritoryo sa sidlakan niadtong 782 ug dayon sa kaulohang siyudad sa sidlakan niadtong 1453.

Ang Islam sa tagna sa Biblia nagapadayag sa linya sa sidlakang ug kasadpang Roma, ug ang kahayag nga ginaproduce sa Islam karon nahiuyon sa, apan labaw pa kaayo sa, pundasyonal nga kahayag sa Islam alang sa mga Millerite nga mga pioneer. Ang panahon sa pagsulay nga nagsugod niadtong 2024 pinaagi sa pangutana kon kinsa ang ‘mga tulisan sa imong katawohan nga magapalig-on sa panan-awon’ mao ang alpha sa yugto sa pagsulay, ug karon sa katapusan sa yugto sa pagsulay ang kahayag gikan sa hilisgutan sa Islam sa Pinadayag kapitulo nuwebe nagadugang

ug mga saksi sa kasadpang ug sidlakang Roma nga wala gayud masusi hangtod niining kasamtangang ulahing mga adlaw.

Ang mga mahulagwayong linya sa Islam nga girepresentar diha sa mga kapitulo siyam hangtod onse naghiusa sa mga linya sa kasaysayan nga anaa sa mga bersikulo napulo hangtod napulo ug unom sa Daniel onse pinaagi sa paghatag ug mga pagpamatuod nga nagdugtong sa mga linya nga gihisgutan na niini nga mga artikulo. Apan sulod sa mahulagwayong ilustrasyon sa pagtungha sa Islam anaa usab ang pagtungha sa kalihokan sa mga Millerite ug sa kalihokan sa usa ka gatos ug kap-atan ug upat ka libo. Duha ka upat-ka-tuig nga mga yugto nga lig-ong gibutang sulod ug ingon nga kabahin sa mga tagna sa panahon sa Pinadayag nueve naghatag ug pagpamatuod ngadto sa upat ka tuig gikan sa 1840 hangtod sa 1844. Sa 1844 wala na ang mahulagwayong panahon, busa ang simbolikong upat-ka-tuig nga yugto gihubit pinaagi sa iyang mahulagwayong mga kinaiya, dili pinaagi sa panahon. Ang unang upat-ka-tuig nga yugto nagtimaan sa pagdaug sa Islam sa Nicomedia, ang kanhing sidlakang Romanhong kapital, niadtong 1337, katloan ug walo ka tuig human gidaog sa iyang amahan ang maong teritoryo. Ang ikaduhang upat ka tuig nagtimaan sa pagpakaulaw sa mga pangpolitika ug relihiyosong mga punoan sa sidlakang Roma niadtong 1449, nga gidala sa Islam, ug ang ikatulong upat ka tuig nagtimaan sa mahimayaong pagpakita sa gahum sa Dios sa dihang ang manulonda nga nagpasanag sa yuta pinaagi sa iyang himaya mikunsad niadtong Agosto 11, 1840.

Ang kasaysayan sa mga Millerite sa nahaunang ug ikaduhang manulonda nagkatakdo sa kasaysayan sa ikatulong manulonda panahon sa pagtimri sa usa ka gatus kap-atan ug upat ka libo. Kadtong katapusang buluhaton sa pagtimri mao ang pagpapas sa sala; kini mao ang panaghiusa sa Pagka-Dios uban sa pagkatawo, ug kini mahitabo diha sa taliwala sa usa ka gubat nga gidala sa Islam.

Ug gibuksan niya ang walay-iladmon nga bung-aw; ug may usok nga mitungas gikan sa bung-aw, ingon sa aso sa usa ka dakung hudno; ug ang adlaw ug ang kahanginan nangitngit tungod sa aso nga gikan sa bung-aw. Ug gikan sa aso migula ang mga dulon ibabaw sa yuta: ug gihatagan sila ug gahum, maingon nga ang mga tanga sa yuta adunay gahum. Ug gisugo sila nga dili nila dauton ang balili sa yuta, ni ang bisan unsang lunsayng tanom, ni ang bisan unsang kahoy; kondili kadto lamang nga mga tawo nga walay patik sa Dios sa ilang mga agtang. Pinadayag 9:2–4.

Ang hingpit nga katumanan sa matag tagna anaa sa katapusang mga adlaw, busa kining pahayag nagaila sa pagpatik sa usa ka gatus kap-atan ug upat ka libo. Ang tagna mahitungod sa Islam diha sa Pinadayag 9 naghatag sa makasaysayanong yawi aron ipasundayag ang labing bug-os nga hulagway sa gahum nga nagpatindog sa panan-awon, nga nagkahiusa diha sa kasaysayan nga mitapos niadtong Agosto 11, 1840, sa dihang gipugngan ang Islam. Gikan nianang puntoha ang pagpamatuod sa Pinadayag 9 miabot ngadto sa kapitulo 10 ug sa kasaysayan sa nahaunang ug ikaduhang mga manulonda. Unya sa kapitulo 11 ang ikatulong kaalaut miabut sa kalit diha sa balaod sa Domingo, nga mao ang higayon sa pagsugod sa makusog nga pagsinggit sa ikatulong manulonda. Ang kapitulo 9 mao ang yawi sa Islam sa paghan-ay sa pagsaka ug pagkapukan sa mga gingharian nga gipadayag sa Daniel ug sa Pinadayag. Ang mga kapitulo 10 ug 11 nagaila sa

kasinatian sa usa ka gatus kap-atan ug upat ka libo ka mga maalamong ulay. Ang kapitulo 9 nagaila sa simbolo nga nagpatindog sa gawasnong panan-awon, ug ang mga kapitulo 10 ug 11 nagaila sa sulodnong panan-awon nga nalangkit sa pagsunod sa Cordero ngadto sa Labing Balaang Dapit.

Ang kapitulo napulo sa Pinadayag nag-abli uban kang Cristo ingon nga gamhanang manulunda nga mikunsad nga may gamayng basahon nga inablihan. Kana nga hitabo natuman niadtong Agosto 11, 1840, sa pagtapos sa tagna sa Pinadayag 9 nga nagtimaan sa tulo ka gatus ug kasiyaman ug usa ka tuig ug napulog lima ka adlaw. Ang Pinadayag 10 nagtimaan sa kasaysayan padayon hangtod nga ang mensahe nahimong mapait sa tiyan ni Juan niadtong Oktubre 22, 1844. Ang upat ka tuig gikan sa 1840 ngadto sa 1844 nagsugod sa pag-abot sa unang manulunda ug natapos sa pag-abot sa ikatulong manulunda. Kining upat ka tuig nga misunod human sa katumanan sa Agosto 11, 1840, gitipohan pinaagi sa upat ka tuig gikan sa Hulyo 27, 1449 hangtod sa 1453 sa sinugdanan sa tulo ka gatus ug kasiyaman ug usa ka tuig ug napulog lima ka adlaw. Kining duruha ka mga yugto sa upat ka tuig nahiuyon sa upat ka tuig sa pagsulong sa Nicomedia gikan sa 1333 hangtod sa 1337. Sa simbolikong paagi, ang sidlakang Roma gidaug sa Islam sa makatulo. Ang una diha sa pagsulong sa Nicaea niadtong 1331, unya ang upat ka tuig nga pagsulong sa Nicomedia niadtong 1337, ug unya ang pagsulong sa Constantinople niadtong 1453.

Si Diocletian legal nga gibahin ang Roma ngadto sa sidlakan ug kasadpan niadtong 293, ug si Constantine sa mapanagnaong paagi gibahin ang Roma ngadto sa sidlakan ug kasadpan niadtong 330. Niadtong 395, sa pagkamatay sa emperador nga si Theodosius I, ang imperyo pormal ug sa walay pag-usab nga gibahin, samtang iyang gipaninunod ang sidlakan ug ang kasadpan ngadto sa iyang duha ka mga anak nga lalaki. Ang Iglesiang Katoliko nabahin ngadto sa sidlakan ug kasadpan niadtong 1054 sa “dakong pagbulag.” Ang pagkabahin hinayhinay, maingon man ang pagkahugno nga misunod. Ang maong pagkabahin nagpabilin hangtod niining mismong adlaw. Sulod sa kalim-an ka tuig sukad nianang petsaha, ang kasadpang iglesia sa Roma nagsugod sa gibana-banang duha ka gatus ka tuig nga mga krusada batok sa Islam. Ang Kasadpang Roma nahugno sa dihang nawad-an kini sa iyang ulahing emperador niadtong 476. Ang Sidlakang Roma nahugno niadtong 1453. Ang Papal nga Roma nahugno niadtong 1798. Ang Pagano nga Roma nabahin ngadto sa sidlakan ug kasadpan niadtong 293, 330 ug 395. Ang Papal nga Roma nabahin ngadto sa sidlakan ug kasadpan niadtong 1054. Giila ni Sister White ang pagsaka ug pagkahugno sa mga gingharian ingon nga pangunang tulonggon sa pagtuon sa Pulong sa Dios.

Ang mga gingharian nga gidala ngadto sa kahayag sa kasaysayan gikan sa ikasiyam nga kapitulo sa Pinadayag nagpalig-on sa pangatarungan nga ang Roma mao ang nagpatindog sa panan-awon. Ang mahimantalaong kalambigitan tali sa Islam ug sa usa ka gatus ug kap-atan ug upat ka libo maoy pamatuod nga ang mensahe sa singgit sa tungang gabii, nga gitipoan pinaagi sa pagsakay ni Cristo ngadto sa Jerusalem ibabaw sa usa ka asno, girepresentahan sa usa ka panagna sa panahon nga nagsugod sa panahon sa unang kaalautan, mipadayon sa ikaduhang bahin sa panagna diha sa ikaduhang kaalautan, ug nakaabot sa iyang katumanan sulod sa upat-ka-tuig nga kasaysayan diin ang kalihokan sa mga Millerita sa una ug ikaduhang mga manolunda nagsugod pinaagi sa katumanan nianang maong panagna. Ang panagna nagsugod sa simbolo sa “katloan ug walo ka

tuig ug duha ka tuig” (1299 ug 1301) nga mga tuig nga nagtimaan sa pagsubang sa Islam ug natapos kini sa simbolo sa “katloan ug walo ka tuig ug duha ka tuig” (1838 ug 1840) nga nagtimaan sa pagsubang sa mga Millerita.

Niadlong 1844, sa pagtapos sa upat ka tuig nga yugto sa mga Millerite nga gipakita nang daan pinaagi sa paglikos gikan sa 1333 hangtod sa 1337, ug gikan sa 1449 hangtod sa paglikos sa 1453, ang propetikong panahon dili na angay ipatuman. Ang pagpataas sa bandila sa usa ka gatus ug kap-atan ug upat ka libo diretso nga nalangkit sa tagna diin ang Islam gipataas.

Juda, ikaw mao ang pagadayegon sa imong mga igsoon: ang imong kamot anha sa liog sa imong mga kaaway; ang mga anak sa imong amahan moyuko sa imong atubangan. Si Juda mao ang nati sa leon: gikan sa tukbonon, anak ko, mitungas ka: siya miduko, siya mihigda ingon sa leon, ug ingon sa tigulang nga leon; kinsa man ang makapukaw kaniya? Ang cetro dili mobulag gikan kang Juda, ni ang magbubuhat ug balaod gikan sa taliwala sa iyang mga tiil, hangtod nga moanhi si Shilo; ug kaniya mamahimo ang pagtigum sa mga katawohan. Nga gihigot ang iyang nati nga asno ngadto sa parras, ug ang nati sa iyang asno ngadto sa piniling parras; iyang gihugasan ang iyang mga sapot sa bino, ug ang iyang mga bisti sa dugo sa mga ubas: Ang iyang mga mata mapula tungod sa bino, ug ang iyang mga ngipon maputi tungod sa gatas. Genesis 49:8–12.

Ang usa ka gatus ug kap-atan ug upat ka libo hingpit nga nagapakita sa kinaiya ni Cristo, ug si Cristo, taliwala sa uban pang simbolikong mga paghulagway, mao ang “piniling parrasan.” Si Ismael giila ingon nga usa ka “ihalas” nga tawo sa Genesis 16:12.

Ug siya mahimong usa ka ihalas nga tawo; ang iyang kamot batok sa matag tawo, ug ang kamot sa matag tawo batok kaniya; ug siya mopuyo sa atubangan sa tanan niyang mga igsoon.

Ang pulong nga gihubad nga “ihalas” mao ang ihalas nga asno sa Arabia. Ang mga representante ni Cristo sa ulahing mga adlaw nagsakay ibabaw sa mensahe sa ihalas nga asno sa Arabia, ang asno nga gisakyan ni Cristo pagsulod sa Jerusalem, ang asno nga sa katapusan misulti human kini hampakon ni Balaam sa ikatulong higayon. Ang mga mensahero nga nagmantala sa mensahe nga naghatag og gahum sa mensahe sa unang manulonda niadtong 1840 wala makakita sa usa ka may kalabutan ug mahinungdanong usa ka gatus ug kalim-an ka tuig nga tagna diha mismo sa maong propetikong kasaysayan diin nahimutang ang mensahe nga naghatag og gahum sa kalihukan. Wala usab nila makita ang duha ka upat-ka-tuig nga mga yugto diha sa maong mao rang tagna sa panahon nga nagtimaan sa kasaysayan gikan sa 1840 ngadto sa 1844. Ang Leon sa banay ni Juda karon nagabukas og kahayag gikan sa “karaang mga agianan” nga wala pa gayod makita kaniadto, ug kini nga kahayag nahiuyon sa maong kahayag nga nagpadayon sa pag-abli sukad sa Disyembre 31, 2023. Kini nagwagtang sa bisan unsang mga pagduhaduha kon ang Islam ba ang moigo sa Nashville. Ang kahayag nagadan-ag sa simbolo sa Roma, sa ingon nahimong usa ka pahayag nga omega sa kontrobersiya nga alpha niadtong 2024 mahitungod sa mga tulisan sa imong katawhan, ug kini usab mao ang omega nga simbolo sa lalis mahitungod sa mao ra nga simbolo sa kasaysayan sa mga Millerita. Kini nagaila nga ang Islam sa mga tagna sa panahon sa Pinadayag 9 mao ang panggawas nga mensahe sulod sa sulodnong kasaysayan sa panahon sa pagpatik sa usa ka gatus ug kap-atan ug upat ka libo. Gitudlo na namo kini nga kamatuoran sulod sa pipila ka panahon, apan

karon mahimo na kini ipakita diha sa usa ka linya nga nagsugod sa Pinadayag 9 ug matapos sa Pinadayag 11. Ang ikatulong upat-ka-tuig nga yugto nga nalambigit sa tagna sa panahon sa Islam nga natuman gikan sa 1840 ngadto sa 1844, naghulagway sa panahon sa pagpatik sa usa ka gatus ug kap-atan ug upat ka libo. Pinaagi sa dakong linog sa Pinadayag 11 ang usa ka gatus ug kap-atan ug upat ka libo ginabayaw ingon nga usa ka bandila.

Sa Ezekiel treinta'y siete, ang pagbangon sa katawohan sa Dios ingon nga usa ka kasundalohan maoy usa ka duha-ka-lakang nga proseso nga gipakita nang daan pinaagi sa paglalang kang Adan. Una, si Adan gihulma gikan sa yuta, unya si Cristo mihuyop kaniya sa gininhawa sa kinabuhi. Sa Ezekiel, ang nahaunang tagna maoy naghulma sa mga patay nga lawas, apan sila patay gihapon. Unya ang upat ka hangin gihuyopan ngadto sa mga lawas ug sila mingtindog ingon nga usa ka gamhanang kasundalohan. Ang mga numero nga treinta'y otso ug kuwarenta nagrepresentar niining duha ka mga lakang.

Padayonon namo kining mga butanga sa sunod nga artikulo.

Human niini may usa ka fiesta sa mga Judio; ug si Jesus mitungas ngadto sa Jerusalem. Karon didto sa Jerusalem, haduol sa merkado sa mga karnero, may usa ka linaw nga sa Hebreohanon ginatawag ug Bethesda, nga may lima ka portiko. Niini nanghigda ang usa ka dakung panon sa mga masakiton, mga buta, mga bakol, mga piang, nga nagpaabot sa paglihok sa tubig. Kay sa usa ka gitakdang panahon may usa ka manulonda nga mokanaog ngadto sa linaw, ug mokutaw sa tubig: ug bisan kinsa unya ang maoy unang makasulod human sa pagkutaw sa tubig mamaayo sa bisan unsang balatian nga iyang giantos. Ug didto may usa ka tawo nga may sakit sulod sa katloan ug walo ka tuig. Sa pagkakita ni Jesus kaniya nga naghigda, ug sa pagkahibalo nga dugay na siyang anaa sa maong kahimtang, siya miingon kaniya, Buot ka bang mamaayo? Ang masakiton nga tawo mitubag kaniya, Ginoo, wala akoy tawo nga mopasulod kanako sa linaw inigkutaw sa tubig: apan samtang ako pa nagapaingon, may laing manaog una kanako. Si Jesus miingon kaniya, Tindog, kuhaa ang imong higdaanan, ug lakaw. Ug dihadhiha ang tawo naayo, ug gikuha niya ang iyang higdaanan, ug milakaw: ug nianang maong adlawa mao ang adlaw nga igpapahulay. Juan 5:1–9.

“Karon tumindog kamo karon,” miingon ako, “ug taboka ninyo ang sapa sa Zered.” Ug mitabok kami sa sapa sa Zered. Ug ang gidugayon sukad sa among paggikan sa Kadeshbarnea hangtod sa among pagtabok sa sapa sa Zered, katloan ug walo ka tuig; hangtod nga ang tibuok kaliwatan sa mga lalaking manggugubat nangahanaw gikan sa taliwala sa panon, sumala sa gipanumpa sa Ginoo kanila. Deuteronomio 2:13, 14.